

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Πλαίσιο ρύθμισης οφειλών και άλλες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις, προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό και άλλες διατάξεις για τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε πέντε Μέρη (Α' - Ε') και αποτελείται από ενενήντα δύο (92) άρθρα.

Με το Μέρος Α' (άρθρα 1-2) ορίζονται ο σκοπός (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του νομοσχεδίου.

Με το Μέρος Β' (άρθρα 3-79), το οποίο διαρθρώνεται σε εννιά Κεφάλαια (Α' -Θ'), εισάγονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικότερα, το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 3-13) περιλαμβάνει διατάξεις για τη ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο και, συγκεκριμένα, παρέχεται ευχέρεια επανένταξης στις ρυθμίσεις των άρθρων 98 έως 109 του ν. 4611/2019 και του άρθρου 289 του ν. 4738/2020 (άρθρο 3), και καταβολής βεβαιωμένων οφειλών σε έως 72 δόσεις (άρθρο 4), ορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής (άρθρο 5), το επιτόκιο με το οποίο βαρύνονται οι ρυθμιζόμενες οφειλές (άρθρο 6), λοιπά ζητήματα της ρύθμισης οφειλών (άρθρο 7), τα ευεργετήματα από την υπαγωγή στη ρύθμιση (άρθρο 8), οι περιπτώσεις απώλειας της ρύθμισης (άρθρο 9), τα δικαιώματα του Δημοσίου (άρθρο 10), τον τρόπο πίστωσης στις δόσεις της ρύθμισης των ποσών που εισπράττονται με συμψηφισμό ή από πράξεις εκτέλεσης (άρθρο 11), την παραγραφή των ρυθμιζόμενων οφειλών (άρθρο 12), και θεσπίζεται εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 13).

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 14-26) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το

αποδεικτικό φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας καθώς και διαδικαστικά ζητήματα των φορολογιών κεφαλαίου. Συγκεκριμένα, τροποποιούνται διατάξεις του, κυρωθέντος, διά του ν. 4987/2022, Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ως προς την έκδοση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για τη σύσταση ή μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων (άρθρο 14), την αλληλέγγυα ευθύνη προσώπων που αποκτούν ακίνητα για την καταβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. που τα βαρύνει (άρθρο 15) και το πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α. που απαιτείται για ορισμένες δικαιοπραξίες επί ακινήτων (άρθρο 16), καθώς και του, κυρωθέντος διά του ν. 2961/2001, Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια ως προς την ευχέρεια καταβολής φόρου κτήσεων αιτία θανάτου σε περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής (άρθρο 17), την εξαίρεση των τελευταίων κατόχων κληρονομιαίων ακινήτων από την αλληλέγγυα ευθύνη καταβολής του φόρου κληρονομιάς που αναλογεί σε αυτά, εφόσον έχουν αποκτηθεί από επαχθή αιτία (άρθρο 18), την παραγραφή της αξίωσης του Δημοσίου για επιβολή φόρου και προστίμου (άρθρο 19), τα πιστοποιητικά που εκδίδει η Φορολογική Διοίκηση (άρθρο 20), και τις υποχρεώσεις τρίτων προσώπων (άρθρο 21) και συμβολαιογράφων (άρθρο 22). Περαιτέρω, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη χορήγηση πιστοποιητικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τη σύσταση ή μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων (άρθρο 23), τον υπολογισμό του ΕΝ.Φ.Ι.Α. για το έτος 2023 (άρθρο 24), την ψηφιακή δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) (άρθρο 25), και την έκδοση πράξης προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε περίπτωση υποβολής τροποποιητικής δήλωσης από την οποία προκύπτει μείωση φόρου (άρθρο 26).

Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 27-34), υπό τον τίτλο «Μέτρα Στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας και Λοιπά Αναπτυξιακά Μέτρα», περιλαμβάνει, κυρίως, φορολογικές ρυθμίσεις. Συγκεκριμένα, παρατείνεται η ισχύς των μειωμένων και υπερμειωμένων συντελεστών ΦΠΑ για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες (άρθρο 27), καθώς και οι προθεσμίες του άρθρου 5Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (άρθρο 29), ρυθμίζονται ζητήματα επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαίου εσωτερικής καύσης, εφόσον αυτό χρησιμοποιείται στη γεωργία (άρθρο 28), εφαρμογής των κινήτρων ηλεκτρονικής τιμολόγησης (άρθρο 30), υλοποίησης έργων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων εντεταγμένων στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άρθρο 31), μεταγραφής πράξεων μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων (άρθρο 32) και άρσης ακινησίας οχημάτων έτους 2023, με αναλογική καταβολή των τελών κυκλοφορίας (άρθρο 33), και καθίσταται απρόθεσμη η αίτηση εφαρμογής του άρθρου 50 του Κώ-

δικα Φορολογίας Εισοδήματος, όπως αντικαταστάθηκε με τον ν. 4646/2019 (άρθρο 34).

Το Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 35-42) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την επιβολή κυρώσεων και την ψηφιοποίηση των φορολογικών και τελωνειακών διαδικασιών. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι δεν επιβάλλεται πρόστιμο σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, εφόσον το επιπλέον προκύπτον ποσό φόρου δεν υπερβαίνει τα 100,00 ευρώ (άρθρο 35), και εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων, εφόσον το σχετικό εισόδημα έχει περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος (άρθρο 36), τίθενται ρυθμίσεις για την ψηφιακή έκδοση παραστατικών διακίνησης αγαθών (άρθρο 37) και την ψηφιοποίηση του πιστοποιητικού ταξινόμησης οχημάτων (άρθρο 38), και τροποποιείται ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας ως προς τις υποχρεώσεις των Παρόχων Υπηρεσιών Πληρωμών για παροχή πληροφοριών προς τη Φορολογική Διοίκηση (άρθρο 39) και τις κυρώσεις για παραβίαση των ανωτέρω υποχρεώσεων (άρθρο 40), καθώς και ως προς την υποχρέωση διασύνδεσης των τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (EFT/POS) με τη Φορολογική Διοίκηση (άρθρο 41), και τις κυρώσεις για παραβίαση της ανωτέρω υποχρέωσης (άρθρο 42).

Με το Κεφάλαιο Ε' (άρθρα 43-45) τροποποιείται ο Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας (ν. 2960/2001) και ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τον έλεγχο στη διακίνηση και την παραλαβή ορισμένων ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 43), τη σφράγιση εγκαταστάσεων και τη δημοσιοποίηση στοιχείων των παραβατών σε περίπτωση νοθείας καυσίμων που διαπιστώνεται από ελεγκτική αρχή διαφορετική από τις τελωνειακές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. (άρθρο 44), και τις κυρώσεις για παραβάσεις σχετικά με το σύστημα εισροών-εκροών στις φορολογικές αποθήκες και στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης ενεργειακών προϊόντων (άρθρο 45).

Το Κεφάλαιο ΣΤ' (άρθρα 46-50) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τη φορολογία των ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, τροποποιούνται διατάξεις του ν. 27/1975 ως προς την υποβολή δήλωσης και την καταβολή του φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας (άρθρο 46), τη διαδικασία πιστοποίησης εξόφλησης των οφειλόμενων φόρων και τελών σε περίπτωση μεταβίβασης του πλοίου (άρθρο 47), καθώς και τον υπολογισμό του φόρου των πλοίων υπό ξένη σημαία (άρθρο 48), και ρυθμίζονται ζητήματα φορολογίας των μερισμάτων που διανέμονται από εταιρείες οι οποίες εκμεταλλεύονται αλιευτικά πλοία και πλοιάρια, ρυμουλκά και αυτοκινούμενες βυθοκόρους (άρθρο 49), και από εταιρείες που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (άρθρο 50).

Με το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 51-62) ρυθμίζονται ζητήματα της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής και του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου. Ειδικότερα, παρατείνεται η διάρκεια ειδικής διαχείρισης της εταιρείας «ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε.» (άρθρο 51), καθώς και το διάστημα εντός του οποίου δύναται να επιλεγεί το αναγκαίο προσωπικό, και ο χρόνος ανάληψης δαπανών της εν λόγω υπό ειδική διαχείριση εταιρείας (άρθρο 52), θεσπίζεται δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να αποφασίζει τη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης εταιρείας, στο πλαίσιο των σχετικών καταστατικών αρμοδιοτήτων της, χωρίς να έχει αρχίσει ή και ολοκληρωθεί, εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος, ο φορολογικός έλεγχος (άρθρο 53), και ορίζεται αρμοδιότητά της να λαμβάνει μακροπροληπτικά μέτρα σχετικά με ακίνητο προς εξασφάλιση δανειακής σύμβασης (άρθρο 54), το Υπουργείο Οικονομικών ορίζεται ως Αναθέτουσα Αρχή για τη «Μετεγκατάσταση δραστηριοτήτων ΕΑΣ Υμηττού» (άρθρο 55), ρυθμίζονται ζητήματα λειτουργίας της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του ΤΑΙΠΕΔ (άρθρο 56), θεσπίζονται ρυθμίσεις για την ωρίμανση συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας (άρθρο 57), καθώς και για τα αρμόδια γνωμοδοτικά όργανα, στο πλαίσιο ανάθεσης των εν λόγω συμβάσεων (άρθρο 58), αίρεται το δικαίωμα παραχώρησης δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Κέντρου Εκπομπής Βραχέων Κυμάτων Αυλίδας Ευβοίας (άρθρο 59), τροποποιείται το θεσμικό πλαίσιο προσλήψεων στην εταιρεία ΔΕΘ-HELLEXPO (άρθρο 60), θεσπίζονται ρυθμίσεις για τον δανεισμό προσωπικού των λοιπών θυγατρικών της Ε.Ε.Σ.Υ.Π., όπως τα εν λόγω νομικά πρόσωπα ορίζονται από τον ν. 4972/2022 (άρθρο 61), καθώς και ρυθμίσεις για τη μετάβαση, από το Διευρωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο «TARGET2», στο αντίστοιχο σύστημα «TARGET» (άρθρο 62).

Με το Κεφάλαιο Η' (άρθρα 63-66) ρυθμίζονται ζητήματα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής και της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ειδικότερα, επεκτείνεται, για ορισμένο χρονικό διάστημα, η χωρική αρμοδιότητα των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου - «ΔΥΕΕ» (άρθρο 63), συστήνεται αυτοτελές τμήμα παρακολούθησης της σύναψης και εκτέλεσης των δανειακών συμβάσεων και συμβάσεων που συνάπτονται στο πλαίσιο αξιοποίησης των δανειακών πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (άρθρο 64), θεσπίζονται ρυθμίσεις για το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας, που μετέχει σε Ομάδες Ελέγχου για τη διενέργεια διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων και διερεύνησης καταγγελιών (άρθρο 65), και διορθώνονται σφάλματα στην παράγραφο 2 του άρθρου 197 του ν. 4820/2021 (άρθρο 66).

Το Κεφάλαιο Θ' (άρθρα 67-79) περιλαμβάνει λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικότερα, ρυθμίζεται η προσωρινή αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά των κατοίκων περιοχών της Περιφέρειας Αττικής, που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23 και 24 Ιουλίου 2018 (άρθρο 67), παρατείνονται οι διαδικασίες ειδικής διαχείρισης των εταιρειών του άρθρου 76 του ν. 4307/2014 (άρθρο 68), παρέχεται δυνατότητα ανανέωσης απόσπασης υπαλλήλων της Γενικής Γραμματείας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών (άρθρο 69), προστίθενται πιστοποιητικό στα δικαιολογητικά για την υποβολή αίτησης υπαγωγής στο νόμο περί αυθαιρέτων (άρθρο 70), μεταβιβάζεται από τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών στην «ΕΤ.Α.Δ. Α.Ε.» η διοίκηση και διαχείριση των κοινόχρηστων εκτός συναλλαγής τμημάτων ζωνών αιγιαλού και παραλίας των τουριστικών δημοσίων κτημάτων (άρθρο 71), παραχωρείται η χρήση ακινήτων στην ΑΑΔΕ (άρθρο 72), παραχωρούνται εκτάσεις της Δημοτικής Κοινότητας Ριζωμάτων του Δήμου Βέροιας σε δικαιούχους αγροτικής αποκατάστασης (άρθρο 73), παραχωρείται απλή χρήση αιγιαλού στον Δήμο Καντανού - Σελινού (άρθρο 74), παρατείνεται η διάρκεια παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, λιμνοθάλασσας, λίμνης και πλεύσιμου ποταμού για το έτος 2023 (άρθρο 75), θεσπίζονται εξουσιοδοτικές διατάξεις σχετικά με τις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής (άρθρο 76), ρυθμίζεται η διαδικασία προκαταβολής επιχορήγησης αγροτικών εκμεταλλεύσεων για ζημιές σε φυτικά μέσα παραγωγής (άρθρο 77), και παρατείνεται η διάρκεια συμβάσεων φύλαξης των κτηρίων της ΑΑΔΕ (άρθρο 78), καθώς και συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού καθαριότητας των κτηρίων του Υπουργείου Οικονομικών και της ΑΑΔΕ (άρθρο 79).

Το Μέρος Γ' (άρθρα 80-89) περιλαμβάνει ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Ειδικότερα, ορίζεται διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης σε συνταξιούχους του ε-ΕΦΚΑ (άρθρο 80), θεσπίζεται η αναβίωση ρυθμίσεων ασφαλιστικών οφειλών, προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου πληθωρισμού του έτους 2022 (άρθρο 81), ορίζεται, για τον ίδιο σκοπό, το πλαίσιο ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών για μερικώς συνεπείς οφειλέτες (άρθρο 82), ορίζεται, υπό προϋποθέσεις, ως συγγνωστή νομική πράξη, η ασφάλιση σε δύο φορείς που έχουν ενταχθεί στον πρώην Ο.Α.Ε.Ε. (άρθρο 83), θεσπίζονται ρυθμίσεις για την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον πρώην Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων για φυσικά πρόσωπα που εντάσσονται σε επιδοτούμενα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης νέων γεωργών και εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά συστήματα

(άρθρο 84), καθώς και για τις επιχειρήσεις του κλάδου της γουνοποιίας (άρθρο 85), τροποποιούνται διατάξεις για τον Γενικό Ενιαίο Κανονισμό Εργασίας Διεξαγωγής των Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών Λιμένος (άρθρο 86), καταργούνται τα βιβλιάρια εργασίας μισθωτών ξενοδοχείων (άρθρο 87), ρυθμίζεται η ηλεκτρονική υποβολή αίτησης για επιδότηση ανεργίας (άρθρο 88), και παρατείνεται η διάρκεια ισχύος συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού προνοιακών φορέων (άρθρο 89).

Το Μέρος Δ' (άρθρα 90-91) έχει τίτλο «Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις» και περιλαμβάνει ρυθμίσεις με τις οποίες καθορίζεται πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς δήμους για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου πληθωρισμού του έτους 2022, η αναβίωση της ρύθμισης των εκατό (100) δόσεων των ν. 4611/2019 και 4764/2020 (άρθρο 90), και θεσπίζονται μισθολογικές ρυθμίσεις για τους Εθελοντές Μακράς Θητείας (ΟΜΘ) και τους Οπλίτες Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ) (άρθρο 91).

Τέλος, με τις διατάξεις του Μέρους Ε' (άρθρο 92) ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί των άρθρων 1 και 2

Με τα άρθρα αυτά ορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο του νομοσχεδίου. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι «[Σ]κοπός του παρόντος είναι η στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας, μέσω της θέσπισης ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ρύθμισης οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση, τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, και της ρύθμισης επιμέρους φορολογικών και τελωνειακών ζητημάτων, μέτρων προστασίας των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) και των Οπλιτών Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ)» (άρθρο 1), και ότι «[α]ντικείμενο του παρόντος είναι: α) η θέσπιση κανόνων για τη ρύθμιση οφειλών των φυσικών και νομικών προσώπων και επιμέρους βελτιωτικών παρεμβάσεων στη φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία, και β) η θέσπιση επιμέρους παρεμβάσεων για την ενίσχυση των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των Εθελοντών Μακράς Θητείας (ΕΜΘ) και των Οπλιτών Βραχείας Ανακατάταξης (ΟΒΑ)» (άρθρο 2). Δεδομένου ότι τα ανωτέρω ζητήματα συνιστούν μέρος μόνο των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο, σκόπιμο θα ήταν να αναδιατυπωθούν αναλόγως τα ανωτέρω άρθρα.

2. Επί του άρθρου 5

Με την προτεινόμενη ρύθμιση τίθεται, μεταξύ άλλων, ως προϋπόθεση υπαγωγής στη ρύθμιση του άρθρου 4 του νομοσχεδίου, «να έχει υποβάλει όλες τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος για την τελευταία πενταετία μέχρι την 31η.12.2022» ο αιτών, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Επισημαίνεται, συναφώς, ότι οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος για το έτος που λήγει την 31η.12.2022 υποβάλλονται εντός του έτους 2023. Ενδεχομένως, θα ήταν ακριβέστερο η ανωτέρω προϋπόθεση να διατυπωθεί ως εξής: «να έχει υποβάλει όλες τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των τελευταίων πέντε ετών για τις οποίες η προθεσμία υποβολής έχει λήξει μέχρι την 31η.12.2022».

3. Επί του άρθρου 16

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 54Α του, κυρωθέντος διά του ν. 4987/2022, Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και, μεταξύ άλλων, προσδιορίζεται εκ νέου το περιεχόμενο του πιστοποιητικού ΕΝ.Φ.Ι.Α. σε περιπτώσεις μεταβίβασης ακινήτων από επαχθή αιτία, εν σχέσει προς τις λοιπές περιπτώσεις μεταβίβασης ακινήτων. Δεδομένου ότι η μεταβίβαση ακινήτου στο πλαίσιο πλειστηριασμού συνιστά περίπτωση μεταβίβασης ακινήτου από επαχθή αιτία, παρατηρείται ότι, ενδεχομένως, το χωρίο «Τα παραπάνω ισχύουν και για τη σύνταξη περίληψης κατακυρωτικής έκθεσης επί εκούσιου πλειστηριασμού. Στην περίπτωση αυτή το πιστοποιητικό προσκομίζεται μόνο από τον επισπεύδοντα τον εκούσιο πλειστηριασμό» πρέπει να τεθεί μετά την περίπτωση α΄, που ρυθμίζει πλέον το περιεχόμενο του πιστοποιητικού σε περιπτώσεις μεταβίβασης ακινήτων από επαχθή αιτία, και πριν από την περίπτωση β΄ της προτεινόμενης ρύθμισης.

4. Επί των άρθρων 17 έως 22

Με τα άρθρα αυτά τροποποιούνται διατάξεις της φορολογίας κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών. Δεδομένου ότι ο τίτλος του σχετικού νομοθετήματος έχει τροποποιηθεί με την παράγραφο 5 του άρθρου δεύτερου του ν. 4093/2012 και την παράγραφο Α.1 του άρθρου 48 του ν. 4646/2019, η αναφορά σε «Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Λαχεία (ν. 2961/2001, Α΄ 266)» πρέπει να αντικατασταθεί σε «Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχρά Παίγνια, που κυρώθηκε με τον ν. 2961/2001 (Α΄ 266)». Επίσης, στα άρθρα 18 έως 22 παρέλκει η αναφορά στο ΦΕΚ (Α΄ 266), στο οποίο δημοσιεύθηκε ο ν. 2961/2001.

5. Επί του άρθρου 18

Προστίθεται νέα παράγραφος 5 στο άρθρο 83 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια, κατά την οποία «[ο]ι τελευταίοι κάτοχοι κληρονομιών ακινήτων, τα οποία έχουν αποκτήσει με σύμβαση μεταβίβασης από επαχθή αιτία, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2». Παρατηρείται ότι οι λέξεις «με σύμβαση μεταβίβασης» παρίστανται περιττές, και θα μπορούσαν να διαγραφούν. Σκόπιμο, επίσης, θα ήταν να αντικατασταθεί ο όρος «κάτοχοι» από τον όρο «κύριοι ή επικαρπωτές», ώστε να αποδίδεται με ακρίβεια η σχετική έννομη σχέση.

6. Επί των άρθρων 19 και 20

Τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 102 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια που ορίζει, μεταξύ άλλων, σε ποιες περιπτώσεις απαιτείται η προσκόμιση του πιστοποιητικού που ορίζεται στα άρθρα 105 έως 112 του ανωτέρω Κώδικα. Ορίζεται έτσι ότι «[σ]ε υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννήθηκε από 1.1.2009 μέχρι και τις 31.12.2014, το πιστοποιητικό του πρώτου εδαφίου απαιτείται για όσο χρόνο το Δημόσιο δεν έχει εκπέσει του δικαιώματός του για κοινοποίηση πράξης επιβολής φόρου και προστίμου». Εξ άλλου, με το άρθρο 20 του νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 105 του ανωτέρω Κώδικα, καταργείται η περίπτωση χορήγησης πιστοποιητικού διά του οποίου η αρμόδια υπηρεσία της Φορολογικής Διοίκησης βεβαιώνει ότι η αξίωση του Δημοσίου για επιβολή φόρου έχει παραγραφεί, «με σκοπό την αποσυμφόρηση των Δ.Ο.Υ., καθώς η παραγραφή προκύπτει ρητά από τον νόμο, και συνεπώς δεν χρειάζεται να βεβαιωθεί και από τη φορολογική αρχή», κατά τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση. Παρατηρείται ότι οι ανωτέρω ρυθμίσεις είναι ενδεχόμενο να δημιουργήσουν πρακτικά προβλήματα κατά την εφαρμογή τους, λαμβανομένου υπόψη ότι, για τις ανωτέρω υποθέσεις, θεσπίζεται μεν από τον νόμο, καταρχήν, δεκαετής προθεσμία παραγραφής, πλην όμως θεσπίζονται και αρκετές περιπτώσεις παρέκτασής της σε δεκαπέντε ή και περισσότερα έτη, οι οποίες εξαρτώνται από πράξεις ή παραλείψεις του φορολογουμένου (βλ. άρθρο 102 παρ. 1 και 3 του ανωτέρω Κώδικα).

Περαιτέρω, με το άρθρο 19 του νομοσχεδίου ορίζεται και ότι «[σ]ε υποθέσεις, για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται από 1.1.2015 και εφεξής, το ανωτέρω πιστοποιητικό απαιτείται για πέντε (5) επιπλέον έτη από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης. Σε κάθε περίπτωση, στις υποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου

πιστοποιητικό δεν απαιτείται μετά την παρέλευση δέκα (10) ετών από το τέλος του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης». Επισημαίνεται ότι από τη διατύπωση της ανωτέρω ρύθμισης δεν είναι σαφές αν και υπό ποιες προϋποθέσεις το ως άνω πιστοποιητικό θα εκδίδεται από το έκτο έως το δέκατο έτος από αυτό εντός του οποίου λήγει η προθεσμία για την υποβολή της δήλωσης.

7. Επί του άρθρου 21

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια. Παρατηρείται ότι, στο πρώτο εδάφιο, η αναφορά σε «Τράπεζες, εταιρείες και γενικά κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα» θα μπορούσε να αντικατασταθεί από την αναφορά σε «Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα», και, στο δεύτερο εδάφιο, η αναφορά σε «Τράπεζα, εταιρεία ή τα πρόσωπα ή τις οντότητες» από την αναφορά στα «πρόσωπα ή τις οντότητες».

8. Επί του άρθρου 22

Με την προτεινόμενη διάταξη αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 112 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια και ορίζεται ότι «1. Απαγορεύεται η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, που μεταβιβάζει την κυριότητα αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής ή συνιστά εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες σε ακίνητο ή κινητό που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, ή δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο εξοφλείται ή εκχωρείται εν όλω ή εν μέρει απαίτηση που αποκτήθηκε από κάποια από τις πιο πάνω αιτίες, αν δεν προσαρτηθεί από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο που συντάσσει το πιστοποιητικό της παραγράφου 1 του άρθρου 105 και γίνει ρητή μνεία γι' αυτό στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, που μεταβιβάζει την κυριότητα με επαχθή αιτία ή συνιστά από την ίδια αιτία εμπράγματα δικαιώματα, σε ακίνητο, που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, δεν απαιτείται προσάρτηση του πιστοποιητικού του άρθρου 105, αλλά γίνεται ρητή μνεία υποχρεωτικά από τον συμβολαιογράφο, για την υποβολή της κατά περίπτωση δήλωσης φόρου κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής και συμπληρώνονται τα στοιχεία αυτής στο συμβολαιογραφικό έγγραφο που συντάσσει».

Παρατηρείται ότι, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η προτεινόμενη διάταξη θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «1. Απαγορεύεται η σύ-

νταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής, ή συνιστώνται εμπράγματα δικαιώματα από τις ίδιες αιτίες, σε ακίνητο ή κινητό που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο εξοφλείται ή εκχωρείται εν όλω ή εν μέρει απαίτηση που αποκτήθηκε από κάποια από τις πιο πάνω αιτίες, αν ο συμβολαιογράφος δεν προσαρτήσει στο συμβόλαιο που συντάσσει το πιστοποιητικό της παρ. 1 του άρθρου 105 και κάνει ρητή μνεία γι' αυτό στο συμβολαιογραφικό έγγραφο. Κατά τη σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου, με το οποίο μεταβιβάζεται η κυριότητα με επαχθή αιτία ή συνιστώνται από την ίδια αιτία εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητο που αποκτήθηκε αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής, δεν απαιτείται προσάρτηση του πιστοποιητικού του άρθρου 105, αλλά ο συμβολαιογράφος στο συμβόλαιο που συντάσσει μνημονεύει υποχρεωτικά την υποβληθείσα, κατά περίπτωση, δήλωση φόρου κληρονομιάς, δωρεάς ή γονικής παροχής, καθώς και τα στοιχεία αυτής».

9. Επί του άρθρου 30

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013) μεταβατική διάταξη για την εφαρμογή του άρθρου 71ΣΤ του ως άνω Κώδικα. Δεδομένου ότι στο άρθρο 71ΣΤ ο όρος «οντότητες» χρησιμοποιείται κατ' αναφορά προς το άρθρο 1 και το Παράρτημα Α' του ν. 4308/2014, όπου δίδεται ο σχετικός ορισμός, και όχι προς το άρθρο 2 περ. δ' του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η λέξη «νομικές» πριν από τη λέξη «οντότητες» πρέπει να διαγραφεί.

10. Επί του άρθρου 36

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται δεύτερο εδάφιο στην περίπτωση γ' της παραγράφου 5 του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 και ορίζεται ότι δεν επιβάλλεται το διοικητικό πρόστιμο 100,00 ευρώ του πρώτου εδαφίου «στην περίπτωση που το εισόδημα που προκύπτει από την εκπρόθεσμη Δήλωση Βραχυχρόνιας Διαμονής, έχει περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους». Εν προκειμένω, ερωτάται εάν η ανωτέρω διάταξη θα εφαρμόζεται και σε περίπτωση κατά την οποία και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους έχει υποβληθεί εκπρόθεσμα.

11. Επί των άρθρων 39 έως 42

Με τα άρθρα αυτά τροποποιούνται διατάξεις του, κυρωθέντος διά του ν. 4987/2022, Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Λαμβανομένων υπόψη των νομοθετικών ορισμών του άρθρου 3 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, πρέπει, όπου γίνεται μνεία σε «Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.», να διαγραφεί το αρκτικόλεξο «της Α.Α.Δ.Ε.», η δε αναφορά σε «Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων» ή «Α.Α.Δ.Ε.» να αντικατασταθεί από αναφορά σε «Φορολογική Διοίκηση».

12. Επί του άρθρου 40

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προστίθεται άρθρο 54Ι στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας που προβλέπει την επιβολή κυρώσεων στους Παρόχους Υπηρεσιών Πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων που τίθενται με την, προστεθείσα διά του άρθρου 39 του νομοσχεδίου, παράγραφο 3β στο άρθρο 15 του ως άνω Κώδικα. Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 54Ι ορίζεται ότι «[α]ν οι πληροφορίες ή τα στοιχεία που ζητούνται, σύμφωνα με την παρ. 3β του άρθρου 15, δεν παρέχονται από τον Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Εφόσον ο Πάροχος Υπηρεσιών Πληρωμών ανταποκριθεί στο αίτημα της παρ. 3β του άρθρου 15 εκπρόθεσμα ή τα παρεχόμενα στοιχεία δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές του ως άνω αιτήματος, επιβάλλεται πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ. Για αιτήματα που υποβάλλονται εντός του ίδιου φορολογικού έτους, το πρόστιμο δεν μπορεί να υπερβαίνει, κατά περίπτωση, το τριπλάσιο των ανώτερων ποσών του δεύτερου εδαφίου».

Επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, δεν είναι απολύτως σαφές πώς προσδιορίζεται «το τριπλάσιο των ανώτερων ποσών του δεύτερου εδαφίου», σε περίπτωση που τα ήδη επιβληθέντα πρόστιμα για παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί εντός του ίδιου φορολογικού έτους είναι μικρότερα των 40.000,00 ευρώ. Ενδεχομένως, θα ήταν σαφέστερο να ορισθεί ότι τα κατ' έτος επιβαλλόμενα πρόστιμα δεν μπορούν να υπερβούν τις 120.000,00 ευρώ.

13. Επί του άρθρου 41

Με την προτεινόμενη διάταξη προστίθεται άρθρο 15Β στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας για την υποχρέωση διασύνδεσης των τερματικών EFT/POS με τη Φορολογική Διοίκηση. Με την παράγραφο 1 του νέου άρθρου 15Β ορίζεται ότι «1. Τα τερματικά "Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαί-

ων στο Σημείο Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the Point of Sale, EFT/POS)", ημεδαπής και αλλοδαπής, που χρησιμοποιούν οι νομικές οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251), διασυνδέονται υποχρεωτικά και παρέχουν στην ΑΑΔΕ τις καθοριζόμενες πληροφορίες συναλλαγών που εκτελούνται μέσω αυτών, είτε μέσω διασύνδεσής τους με Φορολογικούς Ηλεκτρονικούς Μηχανισμούς (Φ.Η.Μ.), είτε απευθείας με τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ».

Παρατηρείται ότι, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η ανωτέρω ρύθμιση θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 που χρησιμοποιούν τερματικά "Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης (Electronic Funds Transfer at the Point of Sale, EFT/POS)", ημεδαπών ή αλλοδαπών παρόχων, υποχρεούνται να παρέχουν στη Φορολογική Διοίκηση πληροφορίες για τις συναλλαγές που εκτελούνται μέσω αυτών, είτε μέσω διασύνδεσης των τερματικών με Φορολογικούς Ηλεκτρονικούς Μηχανισμούς (Φ.Η.Μ.), είτε μέσω απευθείας διασύνδεσής τους με τα πληροφοριακά συστήματα της Φορολογικής Διοίκησης».

14. Επί του άρθρου 47

Με το άρθρο αυτό αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 19 του ν. 27/1975, η οποία ρυθμίζει ζητήματα εξόφλησης οφειλόμενων φόρων και τελών σε περίπτωση μεταβίβασης πλοίου. Με το έβδομο εδάφιο της νέας ρύθμισης ορίζεται ότι «[τ]α βεβαιωθέντα ή καταβληθέντα ποσά του φόρου πλοίων του παρόντος νόμου ή του τέλους με βάση το άρθρο 57 του ν. 4646/2019 στο όνομα του παλιού πλοιοκτήτη, για το χρονικό διάστημα μετά τη μεταβίβαση του πλοίου, συμψηφίζονται ή επιστρέφονται αντίστοιχα με την υποβολή σχετικής τροποποιητικής δήλωσης από τον πλοιοκτήτη». Ενδεχομένως, θα μπορούσε να διευκρινισθεί νομοθετικά αν η τροποποιητική δήλωση υποβάλλεται από τον παλιό ή τον νέο πλοιοκτήτη.

15. Επί του άρθρου 50

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται η παράγραφος 5 του άρθρου 43 του ν. 4111/2013, με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα φορολογίας των μερισμάτων που διανέμονται από ναυλομεσιτικές και λοιπές εταιρείες (πλην διαχειριστριών) που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 27/1975. Συγκεκριμένα, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι στα μερίσματα που επισπράττει φυσικό πρόσωπο, φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, από τις ανωτέ-

ρω επιχειρήσεις, τα οποία καταβάλλονται ή πιστώνονται από το έτος 2023 και μετά, επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 5%. Περαιτέρω, με τα τρία τελευταία εδάφια της τροποποιούμενης παραγράφου ορίζεται ότι η «παρούσα εφαρμόζεται και στις έκτακτες αμοιβές και ποσοστά (bonus) που διανέμουν» οι εταιρείες που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα δυνάμει του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (περιλαμβανομένων των διαχειριστριών) «επιπλέον των μισθών, σε μέλη του Δ.Σ. ή σε διευθυντές και στελέχη αυτών, καθώς και (...) σε υπαλλήλους αυτών. Στις αμοιβές των δύο προηγούμενων εδαφίων επιβάλλεται φόρος με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%)».

Κατά την αιτιολογική έκθεση, με την προτεινόμενη ρύθμιση «εναρμονίζονται οι διατάξεις που καθορίζουν τον συντελεστή φορολογίας μερισμάτων των ναυλομεσιτικών και λοιπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων του άρθρου 25 του ν. 27/1975 πλην διαχειριστριών, με τους ισχύοντες συντελεστές φορολόγησης των μερισμάτων των επιχειρήσεων που φορολογούνται βάσει των γενικών διατάξεων φορολογίας εισοδήματος, καθώς και με τους συντελεστές μερισμάτων λοιπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων».

Επισημαίνεται ότι, κατά τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος (βλ. σχετ. εγκύκλιο Γ.Γ.Δ.Ε. πολ. 1042/2015 και έγγραφο Δ12Α 1046040/14.3.2014), «οι αμοιβές που καταβάλλονται με οποιαδήποτε μορφή στα μέλη Δ.Σ., διαχειριστές και εργατοϋπαλληλικό προσωπικό από τα κέρδη του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας» λογίζονται ως μερίσματα και φορολογούνται με τον συντελεστή φορολογίας των μερισμάτων (5%, κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος). Συνεπώς, με τη νέα διάταξη, διά της οποίας τα κέρδη που διανέμονται από τις ανωτέρω εταιρείες στους μετόχους των φορολογούνται με συντελεστή 5%, ενώ τα κέρδη που διανέμονται υπό τη μορφή έκτακτων αμοιβών στο προσωπικό τους φορολογούνται με διπλάσιο συντελεστή (10%), εισάγεται δυσμενής διακριτική μεταχείριση σε βάρος του προσωπικού των ανωτέρω εταιρειών, σε σχέση με το προσωπικό των λοιπών εταιρειών που λειτουργούν στην Ελλάδα (το οποίο υπάγεται σε φόρο με συντελεστή 5% για τα τυχόν καταβαλλόμενα προς αυτό κέρδη), χωρίς να προκύπτει δικαιολογητικός λόγος από την αιτιολογική έκθεση. Για τον λόγο αυτό, και εφόσον αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη, το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης ρύθμισης θα μπορούσε να τροποποιηθεί και να ορισθεί ότι, εφόσον οι έκτακτες αμοιβές και τα ποσοστά (bonus) που διανέμονται στα μέλη του Δ.Σ. και το προσωπικό των ανωτέρω εταιρειών προέρχονται από τα κέρδη τους, θα εφαρμόζεται ο συντελεστής φόρου εισοδήματος του τρίτου εδαφίου.

16. Επί του άρθρου 53

Με το παρόν προστίθεται παράγραφος 2α στο άρθρο 153 («Μέτρα, κυρώσεις, απόρρητο και λοιπές διατάξεις για χρηματοδοτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος») του ν. 4261/2014. Η νέα παράγραφος έχει ως εξής: «Υστερα από αίτηση του ειδικού εκκαθαριστή, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αποφασίσει τη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης, εφόσον ο ειδικός εκκαθαριστής βεβαιώνει, βάσει και της προηγηθείσας αναγγελίας και επαλήθευσης απαιτήσεων, ότι: α) δεν υφίστανται ή έχουν εξοφληθεί όλες οι απαιτήσεις πελατών από τη δραστηριότητα του χρηματοδοτικού ιδρύματος, για την οποία αυτό είχε λάβει άδεια λειτουργίας, και β) έχουν εξοφληθεί οι απαιτήσεις του Δημοσίου, που έχουν αναγγελθεί στη διαδικασία ή έχει ολοκληρωθεί η διανομή, ύστερα από εξάντληση του ενεργητικού. Με τη βεβαίωση του πρώτου εδαφίου συνυποβάλλονται οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας χρήσης. Η δυνατότητα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί μόνο εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος έχει προηγουμένως κοινοποιήσει στο Υπουργείο Οικονομικών και στον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων την επικείμενη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης και έχουν παρέλθει τουλάχιστον δώδεκα (12) μήνες από αυτή την κοινοποίηση. Με την πάροδο του δωδεκαμήνου, η απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να ληφθεί, έστω και αν δεν έχει αρχίσει ή δεν έχει ολοκληρωθεί φορολογικός έλεγχος. Μετά τη λήξη της ειδικής εκκαθάρισης, η εταιρεία βρίσκεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση, κατά την εταιρική νομοθεσία, και δύναται να κηρυχθεί σε πτώχευση κατά τον ν. 4738/2020 (Α' 207), εφόσον συντρέχει περίπτωση».

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση επί του εν λόγω άρθρου, δικαιολογικός λόγος θέσπισης των ανωτέρω διατάξεων είναι, μεταξύ άλλων, «να έχει προηγουμένως παρασχεθεί επαρκής χρόνος στη φορολογική αρχή, ώστε να πραγματοποιήσει φορολογικό έλεγχο, χωρίς να ματαιώνεται η δυνατότητα της εκκαθάρισης, εφόσον παρασχέθηκε αυτός ο χρόνος», καθώς «το κόστος της ειδικής εκκαθάρισης αυτών των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων υφίσταται και είναι δυσανάλογα υψηλό σε σχέση με τις εργασίες που απαιτούνται». Παρατηρείται ότι ο χρόνος ολοκλήρωσης του ελέγχου είναι ενδεικτικός, χωρίς να δεσμεύει ρητά τη φορολογική Αρχή.

Περαιτέρω, στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της νέας παραγράφου, θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, οι λέξεις «κοινοποιήσει» και «κοινοποίηση» να αντικατασταθούν από τις λέξεις «γνωστοποιήσει» και «γνωστοποίηση», αντίστοιχα.

17. Επί του άρθρου 60

Με την παράγραφο 1 του παρόντος προστίθεται άρθρο 32Α στον ν. 4972/2022. Το νέο άρθρο έχει ως εξής: «Τα άρθρα 30, 31 και 32 δεν εφαρμόζονται στην εταιρεία με την επωνυμία "Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης Δ.Ε.Θ. – HELEXPO Α.Ε.". Οι προσλήψεις του προσωπικού στη Δ.Ε.Θ. - HELEXPO Α.Ε. διενεργούνται στο πλαίσιο της πολιτικής προσλήψεων και του επιχειρησιακού σχεδίου, που προβλέπεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 36. Εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η εταιρεία εκδίδει εσωτερικό κανονισμό εργασίας, στον οποίο περιγράφονται αναλυτικά η διαδικασία πρόσληψης του πάσης φύσεως προσωπικού της, καθώς και η διαδικασία πλήρωσης θέσεων ευθύνης Γενικών Διευθυντών ή Διευθυντών. Ο εσωτερικός κανονισμός εργασίας εγκρίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Θ.-HELEXPO Α.Ε, μετά από γνώμη της Ε.Ε.ΣΥ.Π. Α.Ε. και αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρείας». Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 36 του ν. 4972/2002, στις οποίες παραπέμπει το δεύτερο εδάφιο του εν θέματι νέου άρθρου, ορίζονται τα εξής: «1. Οι λοιπές θυγατρικές της Ε.Ε.ΣΥ.Π. υποβάλλουν στη Γενική Συνέλευση, προς έγκριση, τα επιχειρησιακά και στρατηγικά τους σχέδια και τους ετήσιους προϋπολογισμούς τους, τα οποία καταρτίζονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο της Ε.Ε.ΣΥ.Π. και τις αρχές του εταιρικού δικαίου και της εταιρικής διακυβέρνησης. Ειδικά για την κατάρτιση και την έγκριση των ετήσιων προϋπολογισμών των εταιρειών "Όργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) Α.Ε." και των θυγατρικών της εταιρειών "Σταθερές Συγκοινωνίες (ΣΤΑ. ΣΥ.) Α.Ε." και "Οδικές Συγκοινωνίες (Ο.ΣΥ.) Α.Ε." εφαρμόζονται τα άρθρα 54 και 63 του ν. 4270/2014 (Α' 143), για όσο χρονικό διάστημα οι εν λόγω εταιρείες περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης. 2. Ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας και το οργανόγραμμα των λοιπών θυγατρικών καταρτίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τους και υποβάλλονται προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση». Στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου του νομοσχεδίου ορίζεται ότι: «Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την έναρξη ισχύος του ν. 4972/2022». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η ανωτέρω διάταξη, να αναδιατυπωθεί ως εξής, εφόσον αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη, λαμβανομένης υπ' όψη και της ανάγκης σαφήνειας του νομικού πλαισίου κατά την συνδυαστική εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων: «Η ισχύς της παρ. 1 ανατρέχει στην έναρξη ισχύος του ν. 4972/2022».

18. Επί του άρθρου 74

Στην παράγραφο 3 ορίζονται τα εξής: «Με την παραχώρηση του παρόντος δεν επιτρέπεται να εμποδίζεται η ελεύθερη πρόσβαση στον αιγιαλό, την παραλία και το υδάτινο στοιχείο». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Με την παραχώρηση του παρόντος απαγορεύεται η παρεμπόδιση της ελεύθερης πρόσβασης στον αιγιαλό, την παραλία και το υδάτινο στοιχείο».

19. Επί του άρθρου 77

Με το παρόν προστίθεται τρίτο εδάφιο στην παράγραφο 7 του άρθρου 12B του ν. 4797/2021. Στο νέο εδάφιο ορίζονται τα εξής: «Αν οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις από τους γεωτεχνικούς υπαλλήλους του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων έχουν ολοκληρωθεί, ωστόσο ο Οργανισμός δεν έχει στη διάθεσή του επισημάνσεις ή ψηφιακά δεδομένα, δύναται να παρέχεται προκαταβολή, η οποία εξειδικεύεται ανά αγροτική εκμετάλλευση, βάσει των στοιχείων των εξατομικευμένων εκτιμήσεων και της αρχικής τιμής εκτίμησης». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η φράση «ωστόσο ο Οργανισμός δεν έχει», να αντικατασταθεί από τη φράση «χωρίς ο Οργανισμός να έχει».

20. Επί του άρθρου 78

Στο παρόν ορίζονται τα εξής: «Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτιρίων των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, η ισχύς των οποίων λήγει έως την 30η.4.2023, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 31ης.12.2023». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για νομοτεχνικούς λόγους, η εν λόγω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Η διάρκεια συμβάσεων παροχής υπηρεσιών φύλαξης, που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών φύλαξης των κτιρίων των υπηρεσιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και η ισχύς των οποίων λήγει έως την 30η.4.2023, παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη ισχύος τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν της 31ης.12.2023».

21. Επί του άρθρου 79

Στο παρόν ορίζονται τα εξής: «1. Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού, το οποίο απασχολείται την 28η.2.2023 για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που διενεργούνται, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 15ης.9.2023. 2. Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας οι απασχολούμενοι προσλήφθηκαν στις θέσεις αυτές, απαγορευόμενης κάθε περίπτωσης μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. 3. Το διάστημα παράτασης των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134)». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδειγμένο, για νομοτεχνικούς λόγους, οι ανωτέρω διατάξεις να αναδιατυπωθούν ως εξής: «1. Η διάρκεια συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικού, το οποίο απασχολείται την 28η.2.2023 για τις ανάγκες καθαριότητας των κτηρίων της Κεντρικής Υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη ισχύος τους έως την ολοκλήρωση των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που διενεργούνται, και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 15ης.9.2023. 2. Η παράταση ισχύος των συμβάσεων, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας οι απασχολούμενοι προσλήφθηκαν στις θέσεις αυτές, απαγορευόμενης κάθε περίπτωσης μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. 3. Το διάστημα της ανωτέρω παράτασης δεν προσμετράται στο ανώτατο διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134)».

22. Επί του άρθρου 82

Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 12 του παρόντος ορίζονται τα εξής: «αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής και ακίνητης περιουσίας του οφειλέτη. Ειδικά για κατασχέσεις στα χέρια τρίτων που έχουν επιβληθεί έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση του παρόντος, το μέτρο της κατάσχεσης αίρεται με την υπαγωγή του οφειλέτη στη ρύθμιση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, και αποδιδόμενα ποσά από κατασχέσεις εις χείρας τρίτων

πριν την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη τρεχουσών δόσεων της ρύθμισης». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, το μέρος της ανωτέρω διάταξης, όπου ορίζεται ότι «αποδιδόμενα ποσά από κατασχέσεις εις χείρας τρίτων πριν την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη τρεχουσών δόσεων της ρύθμισης», να αναδιατυπωθεί ως εξής, εφόσον αυτή είναι η βούληση του νομοθέτη: «αποδιδόμενα ποσά από κατασχέσεις επιβληθείσες εις χείρας τρίτων πριν την υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος, προσμετρώνται στην κάλυψη των δόσεων της ρύθμισης».

Στην παράγραφο 14 ορίζονται τα εξής: «Η απώλεια της ρύθμισης επιφέρει τις ακόλουθες συνέπειες: α) την απώλεια των ευεργετημάτων της ρύθμισης, β) τη μετατροπή ως άμεσα απαιτητού του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής και των προηγούμενων τόκων, πρόσθετων τελών και προσαυξήσεων, γ) την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα». Θα ήταν ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, να διαγραφούν τα άρθρα με τα οποία εισάγεται κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις.

Στην παράγραφο 16 ορίζονται τα εξής: «Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να παρατείνονται οι προθεσμίες υποβολής της σχετικής αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση και καταβολής της πρώτης δόσης, να επανακαθορίζονται η διαδικασία υπαγωγής και τα αρμόδια όργανα της παρ. 6, να προβλέπονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, και να ρυθμίζονται τυχόν ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, να διαγραφεί η λέξη «σχετικής», ως πλεοναστική.

23. Επί του άρθρου 89

Με την παρούσα τροποποιείται η παράγραφος 2 του άρθρου 35 του ν. 4578/2018, το πρώτο εδάφιο της οποίας προτείνεται να ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του έκτακτου προσωπικού των φορέων του άρθρου 34, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι (...)». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η ανωτέρω ρύθμιση να αναδιατυπωθεί ως εξής: «η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του έκτακτου προσωπικού των φορέων του άρθρου 34, που παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, παρατείνεται από τη λήξη ισχύος τους μέχρι (...)».

24. Επί του άρθρου 90

Στην παράγραφο 6 ορίζονται τα εξής: «Εξαιρούνται από τη ρύθμιση όσες οφειλές δεν μπορούν να υπαχθούν σε νομοθετική ρύθμιση τμηματικής καταβολής ή η ρύθμισή τους απαγορεύεται από άλλους νόμους». Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η ανωτέρω διάταξη να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Εξαιρούνται από τη ρύθμιση όσες οφειλές δεν μπορούν να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής που προβλέπεται από νόμο ή των οποίων η ρύθμιση απαγορεύεται από άλλους νόμους».

Αθήνα, 22 Μαρτίου 2023

Οι Εισηγητές
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικός Συνεργάτης
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών